

Yhdessä työ näkyväksi

Valo-valmennuksessa on reilun vuoden ajan tiivistetty ja laajennettu yhteistyötä eri toimijoiden välillä, tavoitteena luoda laadukkaita ja vaikuttavia palveluita asiakasyhmittöille. Vuonna 2014 Valo-valmennuksessa oli mukana 93 valmentajaa. Kuluvan vuoden aikana kumppanuusverkostomme kasvaa, jolloin tavoitamme entistä suuremman joukon työttömiä työnhakijoita tavoitteellisen valmennuksen pariin.

Organisaatioissamme on mahdollista suorittaa ammatillisten tut-

kintojen osia. Asiakkaiden omien kokemusten, tilastojen sekä kasvavan toiminnan myötä on huomattu, että valmennuksessa hankituille tutkintojen osien todistuksille on vahva tilaus. Yhteistyössä oppilaitosten kanssa mahdollistetut tutkintotodistukset ovat tuoneet asiakkaille toimivan, vaihtoehdoisen tavan hankkia koulutusta.

Yhteistyön myötä olemme ratkaisseet paikallisia ongelmia yhdessä ja mahdollistaneet toimintamme edellytyksiä. Yhdessä olemme tehneet työstämme näkyväksi.

Tavoitteenamme on, että jokainen asiakkaamme ohjautuu tuetusti eteenpäin koulutukseen tai työelämään. Samalla he saavat laadukkaan valmennuksen valtakunnallisesti järjestäjäorganisaatiosta riippumatta. Yhdessä varmistamme laadukkaan valmennuksen, etsimme parhaat käytännöt ja teemme toisistamme vahvempia.

Yhteistyöterveisin,
Ari Reunanen
Vastuukoordinaattori

Mitä saisi olla?

Porvoon Valo-valmennuksessa on monipuolinen tarjonta

Porvoon medialabran Dan Äikäs kuvaamassa Noark Worldin pienoismallimaailmaa yrityksen esitteeseen sekä www-sivuille

Samaria-yhdistyksen työtoimintaan integroituneessa Valo-valmennuksessa on tarjolla monipuolinen valikoima ammatillisten perustutkintojen osia. Näistä kootaan jokaisen valmennukseen osallistuvan kanssa hänen tarpeisiinsa parhaiten sopiva

kokonaisuus. Perinteinen, yhdessä koulutusalaissa pitäytyminen, ei aina palvele työelämän tarpeita ja Valo-valmennuksessa koulutus voidaan räätälöidä suoraan työnantajien toiveiden mukaisesti.

Porvoon Valo-valmennuksessa on mahdollisuus suorittaa tutkinnon osia yli kymmenestä ammatillisesta perustutkinnosta. Oppiminen tapahtuu oikeiden työtehtävien ja aitojen asiakkaiden äärellä tekemällä oppien ja opitut asiat todennetaan näytöillä yhteistyössä ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Valo-valmennus käynnistyi Uudellamaalla keväällä 2014

Keväällä 2015 tutkinnon osia oli suoritettu mm. kiinteistöpalvelujen ja logistiikan perustutkinnoista ja näyttösuunnitelmia on tehty tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnosta. Non Stop -periaatteella toimivaan Valo-valmennukseen on jatkuva kysyntä ja yhteydenottoja tulee kausittain. -Yksilöllisesti räätälöity tekemällä oppiminen aidossa työyhteisössä on selvästi monille nuorille lähes ainoa vaihtoehto suorittaa am-

mattitutkinnon osia, toteaa puutöiden ja rakentamisen valmentajana toimiva **Tom Elovirta**.

-Joillekin valmennettaville riittää saavutukseksi se, että hän saa suoritettua tarvittavat työkortit ja esimerkiksi yhden tai kaksi osaa jostakin ammatillisesta perustutkinnosta. Toisten kanssa lähdetään tavoittelemaan jopa koko tutkinnon suorittamista. Tämä on mahdollista erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa valmennettavalla on jo takanaan opintoja tai työkokemusta, joita voidaan hyväksilukea, kertoo Samariassa Valo-vastuuvalmentajana toimiva **Tarja Pohjalainen**.

Elämänhallintaa tukeva työ on tärkeä osa Valo-valmennusta

Tästä esimerkkinä on päihdekuntoutujien vertaistuellinen ryhmä. Ryhmässä eri elämäntilanteisiin liittyviä asioita käydään pienryhmän kanssa läpi toiminnallisesti ja keskustellen. Tietotaitojen karttumisen lisäksi haetaan välineitä myös tunnetaitoihin sekä omanarvontunteen ja itseluottamuksen lisäämiseen.

Ilman oman elämän haltuunottoon liittyvää systemaattista työtä ei ammattimaisinkaan opinnollistaminen kannata kovin pitkälle, toteaa Samarian Valo-vastuuvalmentaja **Tarja Pohjalainen**.

*Teksti: Lotta Hällström
Valo-valmennuskoordinaattori
Porvoon Samaria Ry*

Esimerkkejä Porvoon Valo-valmennuksen tarjoamista ammatillisista perustutkinnoista:

- Pienoismaailmien rakentaminen
- Myynti-, markkinointi-, matkailu- ja ravitsemusala
- Puhdistuspalvelujen ja kiinteistöhoitajan ala
- Varastonhoitajan ala
- Tieto- ja viestintätekniikan ala
- Audiovisuaalisen viestinnän ala

Valo-valmennuksessa nuoret oppivat työtä tehden

”Tää on tosi vapaata hommaa. Valmentaja neuvoo ja ohjaa, mutta ei seiso koko ajan selän takana tarkkailemassa. Ja jos jokin menee pieleen, niin se ei kaada koko maailmaa. Virheiden kautta oppii uusia asioita”

-Henna Rintala

Henna Rintala ja Jenna Mäki-Heikkilä ovat molemmat mukana Valo-valmennuksessa. Rauman seudun katulähetys ry. aloitti Valo-valmennuksen vuonna 2009. Raumalla oli tuolloin pitkään seurattu työpaja-toimintojen kehittymistä ja todettu, että toiminnan vaikuttavuuden lisäämiselle oli tarvetta. Vuonna 2009 katulähetys mahdollisti ammatillisiin opintoihin valmentautumisen omissa työvalmennuspalveluissaan. Tämän myötä työkokeilussa olevat valmentautajat ovat voineet suorittaa ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia.

Haaveena sisustusalan työtehtävät

Niin Hennalla kuin Jennallakin on valmennuksen lopussa päämääränään perustutkinnon osan suorittaminen sisustusosalta. Ruiskumaalarin ja huonekalujen pintakäsittelijän tutkinnon omaava Henna ja levyseppähitsaajan koulutuksen saanut Jenna ovat molemmat tulleet Valo-valmennukseen Rauman työpajalta, jonne he siirtyivät ammattikoulusta valmistuttuaan. Molemmat kertovat, jo valmennuksen tässä vaiheessa, saaneensa paljon hyötyä työelämä varten. Henna on päässyt harjoittelemaan lisää koulussa oppimaansa ja vahvistamaan tällä tavalla omaa ammattitaitoaan. Jenna sen sijaan kertoo oppineensa ihan uusia asioita ja innostuu silmin nähden kertoessaan nauhoitusosaamisestaan.

Valo-valmennuksen asiakkaista noin 75 % on vailla toisen asteen tutkintoa, joten Henna ja Jenna ovat monista valmentautujista tässä mielessä poikkeavia – yksi tutkinto on jo heillä takataskussa. Valmennuksesta saadut kokemukset ovat osoittaneet, että jo yksittäisenkin perustutkinnon osan suorittaminen on avannut parempia mahdollisuuksia niin työelämään kuin koulutukseenkin pääsemiseen.

Valmennuksessa painotetaan jatko-ohjaamista

Valmennuksen alussa suunnitellaan valmentautujan ja valmentajan yhteistyönä sitä, mihin ohjaututaan Valo-valmennuksen jälkeen. Henkilökunta on tiivisti yhteydessä mahdollisiin työnantajiin ja valmentautujia ohjataan tuetusti eteenpäin. Myös Hennalla ja Jennalla on suunnitelmassa jatkaa opintojaan joko koulussa tai oppisopimuksella.

Nuoret naiset kiittelevät Valo-valmennuksen henkilökunnan tukea erilaisten paperiasioiden hoitamisessa. Elämännhallinnallisen tuen antaminen on iso osa valmentajan työtä.

Henna ja Jenna suorittavat Valo-valmennusta työkokeilija-statuksella, joten heillä on kuusi kuukautta aikaa hankkia työkokemusta sekä suorittaa sisustusalan perustutkinnon osa. Jakson lyhyt kesto on ainoa asia, mitä naiset harmittelevat. He olisivatkin iloisia, jos valmennukses-

Jenna Mäki-Heikkilä (vas.) ja Henna Rintala työn touhussa (kuvateksti)

sa olisi mahdollista olla tarvittaessa pidempään. Työkokeilun kesto on kuitenkin rajattu lainsäädännössä kuudeksi kuukaudeksi. Rauman seudulla onkin nyt lähdetty yhteisvoimin mahdollistamaan pidempää valmennusjaksoa uudella kehittämishankkeella. Valo-valmennuksessa on mukana myös kuntouttavassa työtoiminnassa olevia valmentautujia. Valmennus suunnitellaan jokaisen valmentautujan omista lähtökohdista käsin.

Motivaatiota oikeista asiakastöistä

Hennan ja Jennan työtä seurattaessa voi vakuuttua siitä, että he todella pitävät tekemällä oppimisesta ja työparina työskentelemisestä. Yhteistyö on onnistuneen tuloksen kan-

nalta tärkeää, sillä asiakaskohteissa tehdyt remontit eivät ole vain harjoittelua, vaan työkohteet ja tehtävät ovat aitoja.

Henna ja Jenna toivovat, että mahdollisimman moni nuori pääsisi valmennukseen ja hankkimaan työelämässä vaadittavia taitoja tekemällä oppien.

-Mä olen suosittelut sellaisille kavereilleni Valo-valmennukseen tuloa joilla ei vielä ole ammattia ja sanonut, että tää on tosi hyvä paikka, Henna vakuuttaa.

Teksti ja kuva: Ari Reunanen

Työttömän palvelut auttavat osalliseksi

Teksti:
Tarja Filatov
Kansanedustaja

Lamassa on yleensä kolme vaihetta: ensin tulee taloudellinen tipahdus, toisena työttömyyden vaikeudet ja kolmantena sosiaaliset vaikeudet. Suomi ei ole vielä täysin selvinnyt 90-luvun laman sosiaalisista vaikeuksista, kun jo törmäämme uudelleen kasvavaan pitkäaikaistyöttömyyteen.

Pitkäaikaistyöttömyyden hoidon laiminlyönti on virhe, josta maksamme kahta kautta tulevaisuudessa. Menetämme inhimillisiä voimavarojamme ja maksamme taloudellista laskua työvoiman saatavuusongelmina ja työttömyyden hoitokuluina. Työllisyydenhoidossa on huolehdittava työpaikkojen perustamisesta ja työttömien ihmisten työkyvystä ja osaamisesta. Syrjäytymisestä puhutaan paljon. Itse haluan korostaa osallisuuden rakentamista. Ei kukaan halua syrjäytyä, mutta monet syrjäytetään, koska osallisuuden portaat ovat liian korkeat.

Syrjäytyminen ei ole olotila, vaan prosessi, johon vaikuttavat monet seikat. Jos ihminen jää koulutuksen, työelämän ja hyvän terveyden ulkopuolelle, syrjäytymisen riski kasvaa. Valo-valmennuksen parissa tehdään arvokasta työtä pitkään työttömänä olleiden ihmisten kanssa. Sen ote on aidosti välittävä ja ihmistä arvostava. Ajatus siitä, että tekemällä voi kulkea kohti ammattitutkintoa on monelle jo

työelämässä olleelle houkuttelevampi kuin pelkkä koulunpenkillä istuminen. Työelämävalmiuksien parantaminen ja tekemällä oppien ammatillisen tutkinnon osien suorittaminen on hyvä polku kohti työelämää.

Syrjäytymisen ehkäisyyn ja osallisuuden rakentamiseen ei ole patenttiratkaisua. Itse luotan palveluihin, jotka ovat ammattilaisten räätälöimiä ja ihmisten kanssa sovittuja. Elämä ei taivu tilastoiksi. Osallisuus ei lisäännä pakottamalla. Syrjäytymistä ei ehkäistä käskemällä. Ihmisellä saa ja pitää olla oma tahto ja unelmat. Osallisuus on yksilön kokemus. Sitä joko on tai ei ole osa porukkaa, osa yhteisöä.

Työttömyysturvan vastike on työnhaku, opintotuen vastike opiskelu. Sairauspäivärahaa saa, koska on sairas, eläkettä, koska täyttää eläkkeelle pääsyn kriteerit. Ihminen ei voi vapaasti valita jäävänsä yhteiskunnan tulonsiirtojen varaan. Niiden saamiseen pitää olla syy. Jos ihminen on sairas, ei hänelle myönnetä

vain sairauslomaa, vaan hän pääsee lääke-riiniin hoitoon. Miksi työttömän pitäisi selvitä työttömyydestään yksin, varsinkin pitkistä työttömyydestä?

Jos haluamme edistää ja parantaa osallisuutta, on erilaisilla palveluilla suuri merkitys, mutta ne eivät luo automaattisesti ratkaisuja. Nämä palvelut auttavat löytämään puutteita, jotka työntävät ihmistä syrjään. Niihin yhteiskunta voi helpommin vaikuttaa. Ilman asuntoa on vaikeaa käydä työssä ja elää täyttä elämää. Ilman koulutusta on vaikea löytää työtä ja köyhyys estää osallistumasta. Jos yhteiskunta jättää palvelut tarjoamatta, se syrjäyttää. Tähän syrjäyttämiseen meillä ei ole varaa.

Valo-valmennuskumppanuus on yritykselle sosiaalisen vastuun kantamista

Timo Sollo tarjoaa yrityksessään valmentautujille erilaisia rakennustöitä ja suosittelee Valo-valmennusta myös muille yrittäjille.

Hämeenlinnassa Valo-valmennusta tarjoaa Hämeen Sininauha Ry. Valmennuksessa voi suorittaa rakennus-, pintakäsittely- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon osia. -Taitojen karttuessa työkokeiluun voi liittyä harjoittelujaksoja alan yri-

tyksissä, kertoo Hämeen Valo-valmennuksen projektipäällikkö **Martti Rekola**.

Valo-valmennuksessa hankitaan osaamista tekemällä töitä aidoissa työkohteissa. Kirvestyöt Timo Sollo Oy on hämeenlinnalainen ra-

kennusyritys, joka on erikoistunut korjausrakentamiseen. Yrityksen toimitusjohtaja **Timo Sollolle** sosiaalisen vastuun kantaminen on tärkeä asia. Hän haluaa yrittäjänä edistää yhteiskuntamme hyvinvointia ja olla omalta osaltaan turvaamassa sitä. Valo-valmennuskumppanuus on Sollon mielestä konkreettista vastuun kantamista.

Hämeen Valo-valmennus käynnistyi syksyllä 2013

Yrityskumppanuus Timo Sollo Oy:n kanssa solmittiin vuoden 2014 alussa. Nyt yrityksessä on ollut 25 Valo-valmentautujaa, jotka ovat tehneet töitä aidoissa työkohteissa. Yhdeksän heistä on suorittanut valmennuksen aikana ammattitutkinnon osan. Tutkinnon osat suoritetaan tiiviissä yhteistyössä alueen ammatillisten oppilaitosten kanssa. Neljä valmentautujista jatkaa työskentelyä työkokeilijana yrityksessä. -Osaamisen lisäksi aidot työtehtävät

ja niissä onnistuminen lisäävät valmentautujien itsevarmuutta, Martti Rekola valaisee.

Yhteistyöstä hyötyvät kaikki. Syrjäytymisvaarassa olevien työllistämisen tukeminen on yrittäjälle osa sosiaalisen vastuun kantamista ja samalla verkottumista alueen järjestöjen kanssa. Valmentaja saa työnsä tueksi aidon työkohteen ja valmentautuja hankkii osaamista oikeiden töiden parissa. -Yhteistyö on ollut toimivaa, antoisaa ja rakentavaa. Jokaisen täytyy laittaa itseään hieman enemmän likoon. "Antaessaan saa" on tässä hyvin osuva sanonta, toteaa yrittäjä Timo Sollo.

*Teksti: Minna Palosaari
Kuva: Martti Rekola*

Vaikuttavuutta asiakkaalle Valo-valmennuksella

Rasmus Saralehto, suorittaa catering-alan opintoja Rainan keittiössä. Rasmus tekee päivän lounasta, joka on silakkapihvit ja perunasose. Vierellä ohjaaja Jenni Ojansivu.

Raina-säätiö on Varsinais-Suomessa toimiva sosiaalipalvelujen tuottaja. Säätiön tavoitteena on kuntouttaa, kouluttaa ja työllistää vajaakuntoisia ja muita vaikeammassa työmarkkina-asemassa olevia ihmisiä.

Raina-säätiö on aloittamassa vuonna 2015 omaa Valo-valmennustaan. Säätiön kuntoutuspäällikkö **Sandra Englund** kertoo, että he halusivat lähteä mukaan Valo-valmennukseen, koska asiakkaan kuntoutuessa voimat eivät aina riitä oppilaitoksessa opiskeluun.

Valo-valmennuksella tärkeä tehtävä

-Valo-valmennus on kaivattu väliporras kuntoutuksen ja ammatillisen koulutuksen väliin. Valo-valmennuksen myötä meillä on mahdollisuus tarjota yhä useammalle asiakkaalle osallisuus koulutuksesta. Valo-valmennus toimii useissa eri tilanteissa. Osalla asiakkailla ei ole ollenkaan ammatillisia opintoja, joten heille yhden tai useamman tutkinnon

osan suorittaminen nostaa tehokkaasti itsetuntoa. Tämän ansiosta heidän mahdollisuutensa koulun jatkamiseen paranevat. Myös ammatinvalinta saattaa tästä johtuen selkeytyä. Toisaalta taas kesken jääneitä opintoja voi jatkaa Valo-valmennuksessa tai täydentää jo aiemmin hankittua osaamista. Yhdelläkin osatutkinnolla voi olla jo työllisyyttä edistävä vaikutus, Englund kertoo.

Raina-säätiön valmentautajat pääsevät tähtäämään hotelli-, ra-

vintola- ja catering-alan perustutkintoon tai sen osiin – tuttavallisemmin siis kokin perustutkintoon.

Tavoitteena laajentaa tutkintomahdollisuuksia

-Jatkossa ajatuksena on tutkintomahdollisuuksien laajentaminen. Näin saamme tarjottua asiakkaillemme entistä tarkoituksenmukaisempia palvelupolkuja. Tämä myös lisää palvelun vaikuttavuutta asiakkaan näkökulmasta, kuntoutuspäällikkö Englund toteaa.

Sandra Englund kertoo, että he innostuivat kuullessaan Valo-valmennuksesta ja mahdollisuudesta tulla mukaan valtakunnalliseen verkostoon.

-Valo-valmennuksen myötä tekemämme työ saa kasvot. Näin kasvaa myös työmme tunnettuus. Asiakkaalle luvataan sama palvelun laatutakuu palveluntuottajasta riippumatta, koska toimintamalli on sama valtakunnallisesti. Tämä lisää laatua koko toimialalla. Palveluntuottajilla on iso vastuu tuottaa palvelut sovittulla tavalla, Englund painottaa.

Verkostossa luodaan yhteisiä työkaluja helpottamaan arjen työskentelyä. Yhteistyössä on voimaa!

*Teksti: Ari Reunanen
Kuva: Sandra Englund*

Valmennuksessa valmentautuja huomioidaan kokonaisuutena

Kuka olet?

Olen **Mirka Lattunen**, 46-vuotias, taustaltani teatteriohjaaja ja opettaja. Tällä hetkellä toimin vastuvalmentajana Pirkanmaan Sininauha Ry:n Valo-valmennuksessa. Opettaminen, ohjaaminen ja valmentaminen ovat vahvuuteni ja koen valmentamisen itselleni luontevana työtehtävänä.

Mitä haluaisit kertoa aiemmasta työ- ja koulutustaustastasi?

Teatteriohjaajana koin onnistumisen elämyksiä nähdessäni kuinka aivan tyhjästä aloittanut harrastaja oppi näyttämään ja samalla paransi itsetuntoaan ja vuorovaikutustaitojaan myös muilla elämänalueilla.

Olen kehittänyt ryhmänohjaustaitojani opiskelemalla psykodraamapohjaisia toiminnallisia ryhmämenetelmiä ja opettajan osaamistani täydensin ammatillisen opettajan pedagogisilla opinnoilla.

Opin uusia tapoja ja keinoja opettaa toimiessani luku- ja kirjoitustaidottomien aikuisten maahanmuuttajien toiminnallisessa erityisopetuksessa. Työ vahvisti käsitystäni siitä, että teorian ja käytännön yhdistäminen on erityisen tärkeää.

Kokemuksesi Valo-valmentajana?

Valo-valmennus on minulle luonteva tapa opettaa ja ohjata. Valmentautajat saavat tehdä työtä, jonka kokevat mielekkääksi. Työssä tuetusti oppien heillä on mahdollisuus suorittaa ammatillisen tutkinnon osia. Valmennus tuo valmentautujalle varmuutta ja vahvistaa osaamisen lisäksi myös itsetuntoa. Työhöni olennaisena osana kuuluu tutkinnon osien ammattitaitovaatimusten läpikäyminen – ne ovat antaneet arjen työhön selkeät raamit.

Millaisia onnistumisia koet työssäsi?

Monella valmennettavalla on taustalla kokemuksia siitä, että heitä on pidetty tyhminä ja osaamattomina. Kun valmennuksen aikana näen heidän oivaltavan oman osaamisensa, koen onnistuneeni. Vaikka valmennuksen päätteeksi todistus jäisinkin saamatta, on valmennettavalle jäänyt käsitys omista taidoista.

Työssäni koen onnistuvani myös silloin, kun konkreettisesti saan nähdä ja kokea kuinka arvokasta valmentautujan tukeminen ja rinnalla kulkeminen on. Tärkeää on antaa aikaansa, auttaa eteenpäin vaikeissa elämäntilanteissa ja tukea oppimista. Valmentautajat kokevat työni arvokkaaksi ja saan siitä puhtia arkeeni.

Mitä hyötyä Valo-valmentajalle on opettajataustasta?

Pedagogisen osaamisen ansiosta pystyn löytämään helpommin ja nopeammin valmentautujalle parhaiten soveltuvat oppimistavat. Valmentautuja kokee usein ajatuksen opiskelusta ja oppilaitoksista ahdistavana. Pedagogisesti pätevä valmentaja osaa herätellä oppimishalua ja antaa eväitä tavallisessa koulutuksessa pärjäämiseen.

Valo-valmennuksessa valmentautuja ja hänen elämäntilanteensa huomioidaan kokonaisuutena. Valmentajalla on aikaa ottaa asioista ja niiden taustoista selvää – esimerkiksi mitä syitä löytyy poissaolojen ja jatkuvan väsymyksen takaa. Valmentaja on aidosti rinnalla kulkija.

Teksti: Minna Palosaari
Kuva: Katja Heikkinen

Valo-valmentaja Mirka Lattunen (vas) käy läpi kahvilan asiakaspalautetta yhdessä valmentautuja Vappu Aallon kanssa.

Tutustu Valo-valmennukseen

www.valo-valmennus.fi

facebook.com/valovalmennus

Mikäli kiinnostuit aiheesta ja yhteistyöstä kanssamme ota yhteyttä!

Vastuukoordinaattori:

Ari Reunanen
050 538 2857
ari.reunanen@valo-valmennus.fi

Lehden taitto:

idea
r ä ä t ä l i